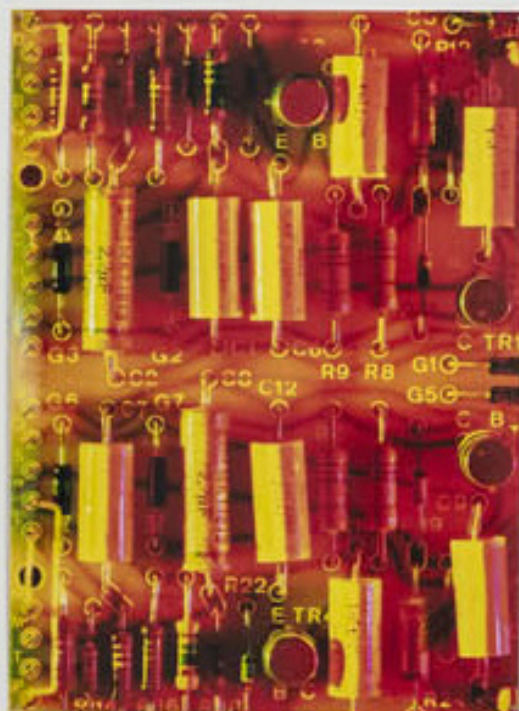




Sprawozdanie merytoryczne 2021



**Sprawozdanie merytoryczne
Fundacji Archeologia Fotografii
2021**

- 1. Fundacja Archeologia Fotografii**
- 2. Zarejestrowana: ul. Chłodna 20, Warszawa 00-891**
- 3. Siedziba: ul. Chłodna 20, 00-891 Warszawa**
- 4. Nr KRS: 0000309776**
- 5. REGON: 141511240**
- 6. Zarząd (od 27.07.2020): Marta Przybyło-Ibadullajev - prezeska
Ewa Jadacka - wiceprezeska**

Zespół fundacji:

**Jan Anderman, Anna Hornik, Maria Żochowska (do lutego 2021),
Katia Smuraga, Kamila Kobus**

Stała współpraca:

Grażyna Zdebiak (licencje)

Maciej Turczyniak (baza on-line)

Steinke Communications (promocja i PR),

Mateusz Wierzbicki / Willow Service (montaż i realizacja wystaw)

Aleksandra Szymczyk (tłumaczenia)

Julia Odnous-Pawlińska (redakcja tekstów)

I. Szczegółowy opis realizacji celów statutowych:

1. Działalność wystawiennicza:

1.a. wystawy w siedzibie Fundacji, ul.Chłodna 20

Sława Harasymowicz, *Zatoka*

Wystawa czynna: 19 listopada 2020–21 marca 2021

Punktem wyjścia wystawy Sławy Harasymowicz była tragedia morska w Neustadt, w zatoce Lubeckiej, pod koniec drugiej wojny światowej. W statkach niemieckich zbombardowanych przez RAF zginęli więźniowie z obozu koncentracyjnego Neuengamme, w tym brat dziadka artystki Marian Górkiewicz.

By poznać okoliczności jego śmierci artystka prowadzi wieloletnie badania, które zdają się nie mieć końca: kolejne tropy otwierają nowe sposoby odczytywania materiału dowodowego, prowokują do zadawania dalszych pytań. Jest to śledztwo z założenia utopijne, oparte na skąpych śladach materialnych, prawie całkowitej nieobecności zdjęć tego wydarzenia, nadmiarze dokumentów archiwalnych i raportów pisanych w różnych językach, świadkach częściej “rzeczowych” niż ludzkich.

Wystawa rozpoczyna się zdjęciem pokazującym płonące statki. Fotografia została wykonana z dużej odległości, z lądu, przez otwarte okno, którego fragment zamyka kadr z prawej strony. Nie wiadomo nic o tej intrygującej fotografii ze zbiorów Muzeum Miejskiego Neustadt w Holsztynie. Kto był jej autorem i z jakiego dokładnie miejsca ją wykonał? Co na niej widzimy i jak się do tego zbliżyć? To obraz który w symboliczny sposób jednocześnie otwiera i zamyka wystawę, pozostawiając nas - widzów bez odpowiedzi.

Kuratorki: Anna Hornik, Marta Przybyło

Harry Weinberg, *Karuzela*

Wystawa czynna w dniach 12 czerwca–25 lipca 2021

Na wystawie *Karuzela* prezentowaliśmy 45 zdjęć Harry’ego Weinberga z lat 1966–1973, wykonanych do wschodniej edycji miesięcznika „Polska” („Polsza”).

Fundacja zajmuje się cyfrowym archiwum autora od 2020 roku. Była to pierwsza odsłona dorobku Weinberga w galerii przy ul. Chłodnej 20 w Warszawie, większość zdjęć była wystawiana po raz pierwszy poza kontekstem prasy.

„Polsza” była czasopismem przeznaczonym do dystrybucji w Związku Radzieckim i państwach bloku wschodniego. W bogato ilustrowanych fotografią artykułach prezentowano osiągnięcia PRL w dziedzinie przemysłu, nauki i kultury, a także życie społeczne. W ciągu 11 lat pracy w miesięczniku Weinberg zrealizował fotoreportaże do ok. 200 artykułów o różnorodnej problematyce. Do jego ulubionych tematów należało zwłaszcza dokumentowanie imprez studenckich i muzycznych. W archiwum autora znajdują się setki zdjęć z Krajowego Festiwalu Piosenki Polskiej w Opolu, z Piwnicy Artystycznej Kurylewiczów i Piwnicy pod Baranami, czy wydarzeń w studenckim Klubie Stodoła. Już wtedy Weinberg fotografował gwiazdy polskiej sceny muzycznej, co po odejściu z redakcji w 1976 roku rozwinął w działaniach spółki Czudowski & Weinberg (portrety, zdjęcia do okładek płyt).

Fotografie Weinberga są pełne ruchu, o dużej dawce sytuacyjnego humoru, zarówno gdy fotografuje on gwiazdy sceny muzycznej, przechodniów na ulicach Warszawy, jak i oficjalne parady wojskowe.

Wystawie towarzyszyła bezpłatna publikacja.

Kuratorki: Anna Hornik, Marta Przybyło.

O kryminałach, kryształach i innych przedmiotach. Wystawa fotografii użytkowej

Wystawa czynna w dniach 10 września–24 października 2021

Projekty z zakresu fotografii użytkowej wykonywało wiele polskich powojennych fotografek i fotografów; nieliczni pośród nich specjalizowali się w tej dyscyplinie, znacznie więcej realizowało zlecenia reklamowe na marginesie pracy reporterskiej czy artystycznej. Autorki i autorzy nierzadko deprecjonowali ten fragment swojego dorobku ze względu na jego aspekt zarobkowy. To prawdopodobnie jedna z przyczyn niedostatecznej znajomości zagadnień związanych z tą dziedziną fotografii. Poprzez wystawę chcielibyśmy zwrócić uwagę na fotografię użytkową jako równoprawny obszar twórczości.

W galerii Fundacji Archeologia Fotografii prezentowaliśmy pięćdziesiąt różnorodnych prac z lat 50–80. XX wieku, m.in. zdjęcia kwiatów i produktów przemysłowych, fotografie wykorzystywane w projektach okładek książkowych



Widok wystawy Harrego Weinberga,
Karuzela, fot. Anna Hornik



Widok wystawy O kryształach, krymi-
nałach i innych przedmiotach,
fot. Anna Hornik, Jan Anderman

(kryminałów, literatury popularnonaukowej), na pocztówkach czy do dekoracji wnętrz. Wśród nich znalazły się realizacje Marii Chrzęszczowej, Zbigniewa Dłubaka, Mariusza Hermanowicza, Władysława Lemma, a także te pochodzące z nowych archiwów – Jana i Waldyny Fleischmann oraz Danuty Rago – opracowywanych przez fundację od 2020 roku.
Kuratorka: Marta Przybyło
Tekst towarzyszący wystawie: prof. Maciej Szymanowicz

Ciało_archiwum: rozgrzewka

Wystawa czynna: 13.11.2021–30.01.2022

W archiwach fotograficznych Fundacji Archeologia Fotografii można znaleźć wiele przedstawień ciała, w większości wizerunki kobiet – od fotografii dokumentalnej, przez zdjęcia erotyczne i pornograficzne, po prace wykorzystujące ciało kobiece w poszukiwaniach z obszaru fotografii abstrakcyjnej czy włączające je w konceptualne ramy. Ciała Innych – rozumianych jako obcy lub nieuprzywilejowani – zostały także uchwycone w fotografii podróżniczej, dokumentacji wypraw na peryferie i prowincję, a także w zdjęciach tak chętnie fotografowanych dzieci i zwierząt. W spektrum obrazów ciała mieszczą się również liczne wizerunki lalek, rzeźb, manekinów, szkieletów czy zabawek.

W tradycyjnych technikach fotograficznych ciało silnie zaznacza swoją obecność, choć autor_ka i jego ciało nie są niezbędne do produkcji obrazów. Gest fotografowania – dawniej i współcześnie – różni się w zależności od tego, czy fotograf_ka patrzy przez wizjer, komin, na matówkę wielkoformatowego aparatu, wyświetlacz aparatu cyfrowego czy telefonu. Ciało w studiu, ciemni, przy komputerze. Przyjmujące różne pozycje. Wspinające się na latarnie i czołgające po trawie, zastygające bez ruchu, aby wykonać ostre zdjęcie. Innym razem w biegu, zagrożone, fotografujące demonstrację, miejsca konfliktów. Ciało, na które autor_ka czasem kieruje swój aparat, jako (niekiedy pozornie) bliskie i dostępne, eksperymentuje w utopijnym poszukiwaniu szczerości albo chęci podjęcia gry, może również (nieuchronnie?) wpadać w narcystyczne pułapki. Zdarza się, że to ciało posługuje się innymi ciałami, obsadza je w różnych rolach, włącza do gry, a jednocześnie poddaje się ich działaniu.

Obrazy i wyobrażenia ciała (osób ludzkich i zwierzęcych) to jedno z najważniejszych tematów fotografii. Wywodzą się jeszcze z historycznych gatunków malarskich, jak portret, akt i kompozycja alegoryczna. Funkcjonują w fotografii naukowej, dokumentalnej i funeralnej.

Gest fotografowania jest relacją dwóch (i więcej) ustawionych w określonej pozycji ciał o różnej tożsamości i sprawności, na konkretnych etapach życia, uwikłanych w liczne aspekty kultury, hierarchię dominacji i przemocy, prowadzących różne gry. Związki te potrzebują (ciągle/zawsze/od nowa) krytycznej analizy.

Jakie znaczenie ma obecność obrazów ciała w archiwum, które zresztą bywa do ciała przyrównywane (archiwum jako ciało, ciało jako archiwum)? Jak poradzić sobie z kwestią ciał zwierząt, które budują – w dosłownym znaczeniu – fizyczny wymiar zbioru fotografii, czyli obejmującego prace wykonane w technologii opartej na odzwierzęcej żelatynie (czemu sporo miejsca w swoich badaniach poświęca Dorota Łagodzka)?

Czy archiwum fotograficzne – z zasady zinstytucjonalizowane, zachowawcze i patriarchalne – może się wymykać hierarchii dominacji i przemocy, a nawet zostać wprzęgnięte w procesy emancypacyjne? Czy możliwe jest poszukiwanie dróg ucieczki bez zdecydowanego odcięcia się od obrazów ciała albo czy to odcięcie przyniosłoby istotną zmianę? Jakie znaczenie ma opis archiwalny w tym procesie? Dzięki jakim ciałom i gestom archiwum może trwać czy być podtrzymywane współcześnie? Czy archiwum/fotografia mogą być dostępne dla wszystkich ciał?

Wystawa jest rodzajem mapy myśli – zbioru pytań, stworzonego na podstawie fotografii autorek_ów związanych z FAF. Rozpoczynamy nią wieloletni projekt badawczo-ekspozycyjno-edukacyjny. Oprócz prac z archiwum FAF prezentujemy na niej także współczesne realizacje. Stworzony we współpracy z Fundacją Wielozmysły i artystkami Julią Basistą i Oliwią Laskowską cykl tyflografik (dotykowych obiektów) fotografii Zbigniewa Dłubaka i Zofii Chomętowskiej będzie wykorzystywany podczas oprowadzania osób z niepełnosprawnością wzroku. Praca Karoliny Gembarzy z serii Ukłon. Ćwiczenia z gościnności, umieszczona w witrynie galerii, pochodzi z projektu performatywno-fotograficznego zrealizowanego z osobami, które doświadczyły migracji.

Autorki_rzy fotografii: Janusz Bąkowski, Zofia Chomętowska, Maria Chrzęszczowa, Zbigniew Dłubak, Andrzej Georgiew, Karolina Gembara, Jan Jastrzębski, Anna Musiałówna, Marek Piasecki, Tadeusz Sumiński, Antoni Zdebiak, Wojciech Zamecznik
Kuratorka: Marta Przybyło

Wystawa programu mentorskiego Stowarzyszenia Sputnik Photos, No. 9

Czas trwania: 6.05.2021 – 29.05.2021

Organizator: Sputnik Photos, współpraca: Fundacja Archeologia Fotografii

„No.9” to wystawa, która przedstawia fotograficzny kalejdoskop czasu zarazy, stworzony przez twórczynie i twórców, o których jeszcze będzie głośno. Program Mentorski Sputnik Photos to zaawansowany kurs dla osób zainteresowanych fotografią dokumentalną oraz działaniami z jej pogranicza, chcących tworzyć autorskie narracje fotograficzne.

We wrześniu 2019 roku zaczęły się zajęcia dziewiątej edycji Programu Mentorskiego Sputnik Photos. W drugiej połowie roku świat zaskoczyła pandemia. Przeniesiono zajęcia do internetu, projekty albo spowolniły albo zupełnie stanęły w miejscu. Podróże, spotkania, rozmowy - wszystko to, co towarzyszy pracy, ustało.

Dla niektórych zamknięcie w domu okazało się inspirujące - zmiana tematu, najbliższe osoby, codzienne, niczym nie-wyróżniające się życie, archiwa, wspomnienia, dociekanie, badanie, konceptualizacja. Dla innych nastał czas samotnych wypraw - po lesie, po mazowieckich miasteczkach, opuszczonych domach. Autorzy w swoich projektach realizowanych w czasie pandemii podejmują wątki im bliskie – wychodzą od obserwowania samych siebie, swoich rodzin, otoczenia, ale też klimatu czy nastrojów społecznych. Część z nich szuka śladów przeszłości, inni bazują na kwerendach i archiwach, pytając o kondycję ludzkości.

Mimo niesprzyjających warunków w rezultacie Programu Mentorskiego 2019/2020 powstało kilkanaście wspaniałych projektów. Każdy z nich reprezentuje dojrzały, indywidualny koncept, każdy z nich jest zaangażowany w problem, o którym opowiada, każdy stawia trudne pytania. Wystawa przedstawia fotograficzny kalejdoskop czasu zarazy, stworzony przez twórczynie i twórców, o których jeszcze będzie głośno.

2. Opracowanie archiwów fotograficznych (według realizowanych projektów)

Wirtualne Muzeum Fotografii: opracowanie i udostępnienie archiwów polskich fotografów, etap II

Partnerzy projektu: Żydowski Instytut Historyczny (działania w 2019), Fundacja Kultury bez Barier

W ramach projektu digitalizacyjnego w 2021 została rozbudowana kolekcji fotografii na portalu Wirtualne Muzeum Fotografii o 5500 obiektów z archiwów znajdujących się pod opieką FAF i zbiorów prywatnych.

Archiwum Mariusza Hermanowicza / 500 obiektów

Wybrano, przygotowano zdigitalizowano i opisano 500 obiektów, w tym 424 pozytywy i 76 negatywów. Pozytywy, to prace z serii autorskich wykonanych w latach 1979-2007, sygnowane autorskie odbitki barytowe, robocze odbitki z autorskimi notatkami oraz wydruki cyfrowe. Zdigitalizowane prace to charakterystyczne dla Hermanowicza konceptualno-dokumentalne serie łączące fotografię z odręcznymi autorskimi podpisami. Wśród zdigitalizowanych prac znajdują się m.in. odbitki z serii „Lekkie przesunięcie”, „Wiadomość”, „Z pola walki”, „Zdjęcia niemożliwe”, czy „Wilno, Vilne, Vilna, Vilnius...”. Negatywy czarno-białe wykonane w latach 1969-1974, które przedstawiają m.in. fotografie do serii „Cmentarzysko XX wieku”, wyznawców Hare Kryszna na ulicy w Paryżu czy też ujęcia z podróży do Szwajcarii.

Archiwum Tadeusza Sumińskiego / 300 obiektów

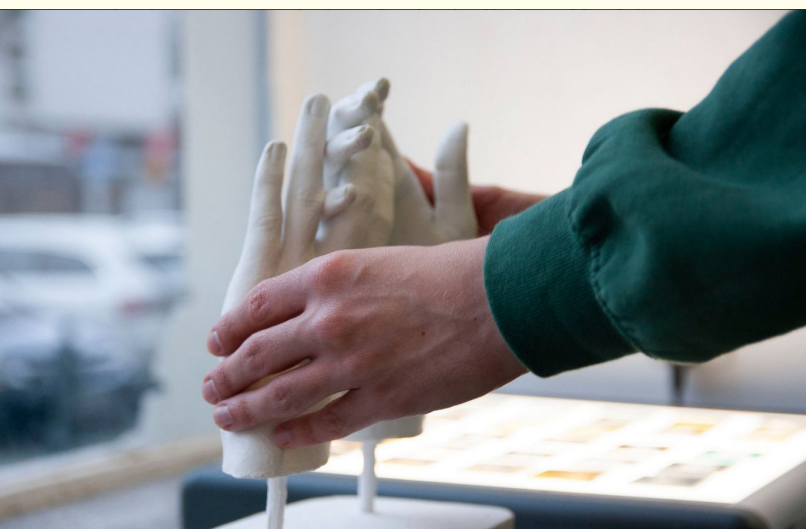
W ramach zadania wybrano, przygotowano zdigitalizowano i opisano 300 fotografii (poza nielicznymi wyjątkami czarno-białych negatywów) z lat 50. Są to wczesne prace Sumińskiego, na które w głównej mierze składają się zdjęcia architektury i krajobrazu. Zdjęcia powstały min. w Warszawie w Łazienkach Królewskich, na terenie parku w Wilanowie oraz parku Królikarnia. Kolejne były wykonywane wokół jeziora Wigry, w Tatrach oraz w Kazimierzu Dolnym. Fotografie przedstawiają wiele ciekawych zabytków takich jak pałace i ruiny.

Archiwum Marii Chrzęszczowej / 200 obiektów

Wybrano, przygotowano zdigitalizowano i opisano 163 klatki negatywów: fotografie dokumentalne, w tym głównie fotografie architektury: m.in. drewniana budynki w Lanckoronie, detale architektoniczne Zamku Królewskiego na Wawelu w Krakowie, ale też powojenna architektura modernistyczna, np. bloki w Trójmieście. Zdigitalizowane zostało 31 pozytywów: fotografie przyrody oraz martwe natury: roślinność oraz kompozycje kwiatowe. Zdigitalizowane zostało 6 rysunków: szkice kompozycji kwiatowych, projekty ornamentów i graficznych form użytkowych.

Archiwum Jana Jastrzębskiego / 300 obiektów

W ramach zadania wybrano, przygotowano zdigitalizowano i opisano 300 fotografii (negatywów) pochodzących z różnych lat. Składają się na nie materiały reportażowe wykonywane przez Jastrzębskiego, min. pokazujące życie rodzin Romskich w małych wsiach, polowania, pobieranie wody ze studni na wsi, produkcję kineskopów, życie uliczne czy rozpoczęcie roku szkolnego. Występują również zdjęcia architektury w postaci detali w zabytkowych kamienicach oraz zdjęcia zagraniczne wykonane podczas podróży Jastrzębskiego do USA i Meksyku.



Widok wystawy Ciało-archwum.
Rozgrzewka fot. Jan Anderman;
zdjęcie po lewej: Wielozmysły

Archiwum Marka Piaseckiego / 1000 obiektów

Wybrano, przygotowano, zdigitalizowano i opisano 1000 klatek negatywów. Są to fotografie wykonane w latach 1954-1967: zdjęcia dokumentalne, uliczne, portretowe, fotografie rodzinne oraz fotografie obiektów tworzonych przez autora w jego krakowskiej pracowni.

Część fotografii powstała podczas pracy Piaseckiego dla Tygodnika Powszechnego.

Archiwum Andrzeja Georgiewa / 900 obiektów

Wybrano, przygotowano, zdigitalizowano i opisano 900 obiektów, w tym 43 odbitki, 74 diapozytywy i 783 negatywów. Są to fotografie wykonane w latach 1981-2013. Andrzej Georgiew był znany jako portrecista więc materiał wybrany do opracowania zawiera dużo

portretów osób związanych z muzyką, filmem i szeroko pojętą kulturą. Poza tym wybrano dużo zdjęć koncertowych (Kobong, Armia, Lady Pank, Krzysztof Krawczyk, Festiwal Jazz Jamboree), jak również pojawiły się wczesne eksperymenty Andrzeja Georgiewa z różnymi środkami wyrazu (rozmycia, nakładanie substancji na negatywy, malowanie na negatywach). Część materiału została wybrana w taki sposób aby dopełnić opracowane wcześniej obiekty, np. do udośćnionych wcześniej odbitek zostały odnalezione negatywy, z których zostały zdigitalizowane klatki wybrane przez autora oraz klatki sąsiadujące pozwalające na zaobserwowanie procesu twórczego.

Archiwum Antoniego Zdebiaka / 1300 obiektów

Wybrano, przygotowano, zdigitalizowano i opisano 1300 obiektów. Wśród 335 odbitek znajdowały się przede wszystkim eksperymenty ciemniowe, zarówno robione prawdopodobnie na użytek własny jak i do prac komercyjnych (np. reportaż o Warszawie realizowany dla

magazynu „Nowy Wyraz”). Pozostały materiał to dokumentalne fotografie (negatywy oraz diapozytywy) przygotowywane głównie dla magazynu „Perspektywy”, z którym Zdebiak współpracował w latach 1973-77. Znajdują się tam zarówno reportaże społeczno-polityczne

jak i dokumentacja różnych zawodów sportowych oraz relacje z festiwalu piosenki (np. Opole 1977, Opole 1973, Zielona Góra) a także zdjęcia dokumentujące prace artystyczne, m.in. Teresy Murak. Wszystkie zdigitalizowane fotografie pochodzą z lat 70. i 80.

Archiwum Anny Musiałówny / 500 fotografii

W ramach zadania wybrano, przygotowano, zdigitalizowano i opisano 500 fotografii kolorowych i czarno-białych pochodzących z lat 70 i 80. Są to głównie znane reportaże takie jak: „Betonowa pustynia” pokazujący trudne warunki życia w okolicy nowych osiedli z „wielkiej

płyty”, „Psychiczni z Choroszczy” opowiadający o ludziach z lekkimi chorobami psychicznymi, którzy byli oddawani pod opiekę gospodarzy na wsi co dawało im możliwość życia w normalnym otoczeniu poza szpitalem oraz materiał o rodzinach wielodzietnych z dawnego województwa Łomżyńskiego. Dodatkowo w zbiorze występują zdjęcia architektury Warszawskiej Pragi, budowy Centrum Zdrowia Dziecka oraz z pleneru fotograficznego związanego z Hutą Katowice.

Archiwum Władysława Lemma / 500 obiektów

W ramach zadania wybrano, przygotowano, zdigitalizowano i opisano 500 obiektów, w tym 54 negatywy, 348 diapozytywy oraz 98 pozytywów, z czego znakomita większość, to odbitki wywołane przez autora. Zdjęcia pochodzą niemal z całego okresu twórczości.

Z lat 70 - m.in. reportaż o pracujących w przemyśle kobietach. Z lat 90 - zdjęcia reklamowe m. in. zdjęcia produktowe pierwszych w kraju telefonów komórkowych, czy nawet slajdy przygotowane do prezentacji handlowych. A z przełomu stuleci reportaż przygotowany na wystawę zbiorową „Widzieć, słyszeć, dotykać, wiedzieć”, poruszający tematykę niepełnosprawności. Nie zabrakło także portretów m.in. Ireny Santor, Martyny Jakubowicz czy Seweryna Krajewskiego.

Wirtualne Muzeum Fotografii – opracowanie i udostępnienie archiwów polskich fotografów, etap IV
Partnerzy projektu: Fundacja Kultury Dostępnej - Wielozmysły, Centrum Archiwistyki Społecznej, Stowarzyszenie Dokumentalistów „Droga”, Fundacja Kultury bez Barier

W ramach pracy zdigitalizowano, uporządkowano, opisano i udostępniono na portalu Wirtualne Muzeum Fotografii 1242 obiektów z archiwów znajdujących się pod opieką FAF i zbiorów prywatnych: Danuty Rago, Macieja Musiała, Karola Tchorka, Jana Fleischmanna, Stefana Burschego oraz archiwum cyfrowe Harry'ego Weinberga.

Przeprowadzono prace konserwatorskie, doposażono pracownie digitalizacyjną.

We współpracy z fundacją Wielozmysły opracowano strategię udostępniania zbiorów fotograficznych dla osób z dysfunkcjami wzroku i wykonano 15 tyflografik.

We współpracy z Centrum Archiwistyki Społecznej (CAS) przeprowadzono 4 webinaria o tematyce konserwacji prewencyjnej dla archiwistów społecznych i osób zainteresowanych tematem. Wybrano i udostępniono w bazie danych CAS (archiwa.org) 300 fotografii ze zbiorów Fundacji Archeologia Fotografii (FAF).

Przeprowadzono konsultacje dotyczące możliwości rozwoju bazy WMF.

Dostosowano także stronę internetową FAF do nowych wymogów dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami

Praca z archiwami:

Archiwum Danuty Rago / 300 obiektów

W ramach zadania wybrano, zdigitalizowano, opisano i udostępniono 300 obiektów- fotografii kolorowych pochodzących z lat 70 i 80. Zdjęcia, wykonane na kolorowym slajdzie i negatywie, dotyczą projektów z zakresu fotografii użytkowej i reklamowej takich jak: reklama Polskiego Fiata 126p i dokumentacja działalności Fabryki Samochodów Małolitrażowych „POLMO” w Bielsku-Białej (zlecenie, nad którym Rago pracowała wspólnie ze Zbyszkiem Siemaszko); różnorodne sesje reklamowe sprzętów z lat 80 np. automatycznej pralki bębnowej, lodówki firmy „Polar”, suszarek do włosów wyprodukowanych przez Kętrzyńską Fabrykę Sprzętu Elektronicznego Farel i inne; także sesje reklamowe wyrobów kosmetycznych: szamponu i farby do włosów, proszku do prania „Pollena”, kosmetyków firmy „Celia” i inne. Wybrany materiał był na tyle intrygujący, że stał się inspiracją do stworzenia wystawy zgłębiającej temat fotografii użytkowej. Wystawa „O kryminałach, kryształach i innych przedmiotach. Wystawa fotografii użytkowej.”

Archiwum Macieja Musiała / 300 obiektów

W ramach pierwszego etapu pracy nad archiwum fotografa, w 2021 roku wybrano, zdigitalizowano i opisano 300 czarno-białych negatywów z początku lat 70. Zdjęcia fotoreportaże w większości związane były z artykułami z miesięcznika „Poland” (Zachód), z którym Maciej Musiał współpracował w latach 1971-89. Fotoreportaże dotyczyły różnych zagadnień. Na zdjęciach m. in. pojawiali się polscy intelektualiści, fabryki, kopalnie węgla, oczyszczalnie, polscy artyści i architekci, jak również dokumentacje prac Polskiej Akademii Nauk.

Archiwum Karola Tchorka / 100 obiektów

W ramach zadania wybrano, zdigitalizowano, opisano i udostępniono 100 obiektów (42 kolorowe diapozytywy, 6 negatywów, 52 kolorowe odbitki). Wybrany materiał jest dokumentacją kolekcji rzeźb Leona Kudły; drewniane rzeźby były fotografowane w pracowni Karola Tchorka przy ul. Smolnej w Warszawie, w latach 1988-1999. Zdjęcia były wykonane jedynie na użytek inwentaryzacji kolekcji rzeźb, były dodatkiem do kart inwentarzowych. Jednak sposób w jaki rzeźby były fotografowane: pod różnymi kątami, na różnych tłach i z dbałością o jakość obrazu sprawia, że materiał jest zarówno ciekawy wizualnie, jak i stanowi dużą wartość merytoryczną dla fotografów/fotografek oraz dla osób zajmujących się tematem rzeźb.

Archiwum Jana i Waldyny Fleischmann / 100 obiektów

W ramach pierwszego etapu pracy nad archiwum Fleischmannów zdigitalizowano 100 fotografii. Są to kolorowe slajdy pochodzące z lat 70 i 80. Głównie zdjęcia dotyczące projektów z zakresu fotografii użytkowej i reklamowej takich jak: - studia do okładek „różowej” serii kryminałów Krajowej Agencji Wydawniczej; - zdjęcia kryształów i ilustracje procesów chemicznych wykorzystane w książce Artura Szczepańskiego „O kryształach, atomach i elektronach” (KAW, 1979); - kompozycje florystyczne zrobione przy współpracy z A. Putowską na zlecenie KAW do serii pocztówek świątecznych. Podobnie jak w przypadku archiwum Danuty Rago, materiał wytypowany do opracowania w 2021 roku był inspiracją do stworzenia wystawy fotografii użytkowej. Podczas prac nad archiwum stało się jasne, że Jan Fleischmann tworzył bardzo dużo projektów fotograficznych we współpracy z żoną, jak choćby opisane wyżej okładki do kryminałów, które były tworzone przez niemal 15 lat.

Archiwum cyfrowe Harry'ego Weinberga / 300 obiektów

W ramach zadania kontynuowano opracowanie archiwum, które rozpoczęto w 2020. Wybrano, opisano i udostępniono 300 autorskich skanów czarno-białych negatywów Harry'ego Weinberga z lat 60. i 70. Większość wybranych zdjęć to fotoreportaże do miesięcznika „Polsza” (Wschód), z którym Harry Weinberg współpracował w latach 1965-76, na których m. in. przedstawieni zostali Warszawiacy, maturzyści, studenci Akademii Sztuk Pięknych, a także artyści podczas występów na festiwalu w Opolu, „Karuzeli warszawskiej” czy „Podwieczorku przy mikrofonie”.

Archiwum Stefana Burschego / 142 obiekty

W ramach zadania zredagowano i ujednolicono 142 robocze opisy, które zostały wykonane na potrzeby wystawy wyprodukowanej w 2014 roku. Zbiór wykracza poza zwykłą kolekcję rodzinną, stanowi wartość historyczną i artystyczną. Opisane i udostępnione fotografie związane są m.in. z historią rozwoju turystyki w województwie łódzkim (od 1914 r. do lat 30.). Najlichniesza i najwcześniejsza część zdjęć w zbiorze to fotografie z wycieczek krajoznawczych. Bursche dokumentował przede wszystkim Tatry, Jurę Krakowsko Częstochowską i miejsca w województwie łódzkim.

4. Społeczne Centrum Fotografii CHŁODNA 20

Od grudnia 2019 roku FAF tworzy wspólnie z kolektywem Sputnik Photos Społeczne Centrum Fotografii CHŁODNA 20 (SCF), miejsce poświęcone fotografii, którego celem jest popularyzacja fotografii i integracja środowiska. Projekt współfinansowany przez Miasto Stołeczne Warszawa polega na prowadzeniu i rozwoju stołecznego niekomercyjnego i dostępnego dla szerokiej publiczności miejsca poświęconego fotografii. W ramach SCF są organizowane wystawy poświęcone fotografii historycznej i współczesnej (opisane w dziale wystawy), druk publikacji artystycznych, prowadzenie dostępnego archiwum, czytelnia, miejsca spotkań dla różnorodnych grup publiczności, realizowanie działań edukacyjnych, w tym dla grup wykluczonych, udostępnienie zbiorów fotografii on-line na portalu Wirtualne Muzeum Fotografii.

Harmonogram działań w 2021 roku objął:

- 3 wystawy prezentujące fotografie historyczne z lat 20. XX-90. XX wieku (Harry Weinberg, Karuzela, wystawa czynna w dniach 12 czerwca–25 lipca 2021; O kryminałach, kryształach i innych przedmiotach. Wystawa fotografii użytkowej, wystawa czynna w dniach 10 września–24 października 2021; Ciało_archiwum: rozgrzewka, wystawa czynna w dniach 13 listopada 2021 – 30 stycznia 2022).

Dodatkowo w dniach od 3 lutego do 14 marca 2021 otworzyliśmy dla zwiedzających wystawę „Zatoka” Sławy Harasymowicz, która została wyprodukowana w listopadzie 2020 roku, ale nie było możliwości udostępnienia jej publiczności, ze względu na zamknięcie instytucji kultury spowodowane sytuacją pandemiczną.

- wystawa fotografii współczesnej pt „No.9” Wystawa fotograficzna absolwentek i absolwentów Programu Mentorskiego Sputnik Photos edycji 2019/2020, prezentowana w Społecznym Centrum Fotografii Chłodna 20 w Warszawie w dniach 17-30 maja 2021, godz. 12-19.

- publikacja zrealizowana w 2021 roku towarzysząca wystawie zdjęć Harry’ego Weinberga, Karuzela; nakład 300 egz.

- 3 oprowadzania tematyczne na wystawach fotografii historycznej; z czego tylko jedno stacjonarnie do wystawy „O kryminałach, kryształach i innych przedmiotach. Wystawa fotografii użytkowej” dn. 19.10.2021. Pozostałe dwa oprowadzania zostały sfilmowane z uwagi na sytuację covidową i ograniczenia ilości osób przebywających naraz w galerii - Harry Weinberg, Karuzela (opublikowany w mediach społecznościowych 29.10.2021) i Ciało_archiwum: rozgrzewka (zrealizowane w grudniu 2021, opublikowane w mediach społecznościowych 27.01.2022). Oprowadzania były tłumaczone na Polski Język Migowy.

- program warsztatów dla osób wykluczonych skierowany był do artystek i artystów białoruskich przebywających w Warszawie przy współpracy polskich artystów. Temat przewodni: aktualna sytuacja na Białorusi i możliwa reakcja artystyczna i społeczna. Prowadzenie: Rafał Milach i Karolina Gembara. Efektem spotkań jest interwencyjna gazeta wydana wspólnie z inicjatywą APP i Fundacją Malta na temat sytuacji na Białorusi (działanie po stronie Sputnik Photos).

- 10 spotkań z serii Odkurzamy domowe archiwa prowadzone przez specjalistę Jana Andermana, podobnie jak w 2020 roku konsultacje/ spotkania odbywały się hybrydowo (stacjonarnie, jak i on-line, jak i telefonicznie), w zależności od wprowadzanych obostrzeń.

- Rozwój czytelnia fotograficznej, skatalogowanie 500 książek, prowadzenie wymiany książkowej z instytucjami: Biblioteka Fundacji Sztuk Wizualnych, Biblioteka Instytutu Sztuki PAN, Dom praktyk Twórczych w Kostrzynie nad Odrą, MUFO.

- 3 wykłady z historii fotografii z transmisją wideo; wszystkie wykłady odbyły się w formule on-line (ze względu na ograniczenia ilości osób przebywających w zamkniętym pomieszczeniu) i dotyczyły różnych zagadnień z dziedziny fotografii, w oparciu o zbiory Fundacji Archeologia Fotografii lub w nawiązaniu do prezentowanych w ramach projektu wystaw: Dorota Łagodźka, „Ogon na horyzoncie! Zwierzęta we współczesnej fotografii”, emisja 9.07.2021, we współpracy z Miesiącem Fotografii w Krakowie; Witold Kanicki, „Selfie- centryczne perspektywy fotografii”, emisja 29.12.2021; Weronika Kobylińska, „Wpływ neorealizmu włoskiego na polską fotografię” realizacja grudzień 2021, emisja 11.01.2022).

- 3 rozmowy/ spotkania tematyczne on-line wokół fotografii: „Do wnętrza- wokół twórczości dokumentalnej Marka Piaseckiego”, osoby uczestniczące: Tomasz Szerszeń, Agnieszka Rayss, Marta Przybyło, prowadzenie- Joanna Kordjak, emisja: 25.05.2021; „How to look/ Where the body is? Spotkanie towarzyszące wystawie „Ciało_archiwum:” rozgrzewka”, osoby uczestniczące: Agnieszka Rayss, Beata Bartecka, prowadzenie: Karolina Puchała-Rojek, emisja: 22.12.2021; „Dotykowe archiwum/ Archiwum dotyku” rozmowa Moniki Matusiak (przedstawicielka Fundacji Wielozmysły) i Macieja Topolskiego (pisarz, tłumacz, antropolog zmysłów), w nawiązaniu do wystawy „Ciało_archiwum: rozgrzewka”, emisja 31.12.2021.

- 3 spotkania Fotograficznego Klubu dyskusyjnego dla zamkniętej grupy studentów Programu Mentorskiego Sputnik Photos. Ze względu na sytuację epidemiologiczną i różnego rodzaju obostrzenia, nie było możliwości planowania takich spotkań na żywo dla otwartej grupy słuchaczy, tak jak to było w zamierzeniu DKF. Zamiast spotkań otwartej grupy przeprowadzono 3 spotkania zamkniętej grupy studentów Programu Mentorskiego Sputnik Photos, pt.: Krytyczne myślenie o fotografii. Spotkania prowadziły: Agnieszka Pajączkowska i Karolina Gembara.

- 12 miesięcy obsługi archiwum FAF, wraz z wsparciem zewnętrznych kwerend instytucjonalnych i prywatnych

- 3 wykłady dla grup studentów, o działalności fundacji i Społecznego Centrum Fotografii wraz z komentarzem do aktualnie prezentowanych wystaw; w tym jedno w formule on-line dn. 4.03.2021 (ze względu na zamknięcie instytucji kultury, z powodu pandemii) dla studentek i studentów I roku, IHS UW, w ramach przedmiotu: wstęp do historii sztuki-sztuki plastyczne, 17.11.2021 dla studentek i studentów I roku kierunku: historia sztuki na Wydziale Zarządzania Kulturą Wizualną ASP w Warszawie, 15.12.2021 dla studentek i studentów II roku studiów, II stopnia na Wydziale Kultury Mediów na ASP w Warszawie.

- 2 przeglądy portfolio dla młodych fotografów organizowane online z udziałem artystów i artystek: 11-13 maja 2021: Karolina Gembara, Adam Pańczuk, Jan Brykczyński; 15 grudnia 2021: Agnieszka Rayss, Michał Łuczak, Łukasz Rusznica. (Sputnik Photos)

- 4 fotospacery dla warszawiaków: Fotospacery realizowane w miarę możliwości ograniczeń sanitarnych z udziałem prowadzących artystów i artystek: 18.03.2021 Agnieszka Rayss, 16.09.2021 Karolina Gembara, 24 września 2021 Michał Łuczak, 9.11.2021 Adam Pańczuk. Realizowana tematyka dotyczyła funkcjonowania miasta po zmierzchu, jego mieszkańców nie-ludzkich, historii dzielnic centralnych i architektury współczesnej i historycznej Warszawy. Udział bezpłatny, otwarty nabór, decydowała kolejność zgłoszeń. (Sputnik Photos)

5. Działania włączające

Opracowanie merytoryczne strategii udostępniania zbiorów fotograficznych dla osób niewidomych i słabowidzących, w tym opracowanie merytoryczne, graficzne i produkcja 15 tyflografik. Od 2021 roku fundacja Wielozmysły jest partnerem Fundacji Archeologia Fotografii w projekcie digitalizacyjnym, którego celem jest również przybliżenie archiwalnych fotografii z kolekcji FAF osobom z niepełnosprawnością wzroku, a także włączenie tej grupy odbiorców w odbiór sztuki. W ramach współpracy powstało „Dotykowe archiwum”. Cykl 15 tyflografik (obiekt dotykowy, który stanowi odzwierciedlenie dzieła sztuki) do zdjęć z kolekcji FAF, które są dostępne dla zwiedzających w siedzibie Fundacji. Przedstawicielki fundacji Wielozmysły zaprosiły do tworzenia dotykowych obiektów scenografkę i artystkę Julię Basistę oraz artystkę Oliwię Laskowską, która wykonała dotykowy obiekt w formie rzeźby. Tyflografiki (i rzeźba) odwzorowują jedne z ważniejszych prac fotograficznych do których we wcześniejszych latach zostały opracowane audiodeskrypcje, m.in. prace Zbigniewa Dłubaka z cyklu Czynność-Gest, Gestykulacje, czy też odwzorowanie ikonicznego zdjęcia Zofii Chomętowskiej przedstawiającego przeprawę mieszkańców stolicy przez Wisłę (1945r.) W efekcie współpracy został utworzony poradnik/katalog dobrych praktyk dla pracowników FAF. Jest to narzędzie, które pokazuje jak pracować z materiałami udostępniającymi dla osób z niepełnosprawnością wzroku. Ponadto została stworzona baza kontaktów do organizacji/instytucji i stowarzyszeń zrzeszających osoby z dysfunkcjami wzroku, które mogą być odbiorcami „Dotykowego archiwum”. Współpraca pozwoliła też na merytoryczne opracowanie Deklaracji dostępności dostępnej na stronie www fundacji, jak również wspomogła proces wdrażania wytycznych dla dostępności treści internetowych 2.1 (WCAG 2.1).

W ramach SCF zostały udostępnione oprowadzania on line, oraz poprowadzone oprowadzanie na wystawie z tłumaczeniem na Polski Język Migowy.



Tyflografiki. Autorki: Julia Basista i Oliwia Laskowska. Projekt: Fundacja WieloZmysły (we współpracy z FAF). Zdjęcia: WieloZmysły, zdjęcie po lewej: Marta Przybyło

7. Wybrane projekty zrealizowane z wykorzystaniem obiektów z archiwów pozostających pod opieką fundacji:

Wystawy:

Krzywe Koło, Galeria Promocyjna, Rynek Starego Miasta 2, 15.09-30.10.2021

Wystawa organizowana w ramach 65-lecia galerii w Staromiejskim Domu Kultury

Kurorka: Ewa Tatar

Współpraca: Fundacja Archeologia Fotografii

Na wystawie pokazano archiwalia, oraz nagrania audio z archiwum Zbigniewa Dłubaka.

Zimna rewolucja. Społeczeństwa Europy Środkowo-Wschodniej wobec socrealizmu, 1948–1959,

27.05 – 19.09.2021

kuratorzy: Joanna Kordjak, Jérôme Bazin

Na wystawie został zaprezentowany szeroki wybór prac Zbigniewa Dłubaka.

Nie tylko Bauhaus. Międzywojenna fotografia niemiecka i polskie tropy

Kuratorzy: Lothar Altringer, dr Adelheid Komenda (LVR-LandesMuseum, Bonn), dr Jens Bove

(Deutsche Fotothek, Dresden), Sebastian Lux (Stiftung F.C. Gundlach, Hamburg), Natalia Żak (MCK)

Międzynarodowe Centrum Kultury, Rynek Główny 25

Na wystawie zostały pokazane prace Zofii Chomętowskiej.

Zwierzęta w Warszawie. Tropem relacji, Muzeum Warszawy, 12.05.21–3.10.2021

Rynek Starego Miasta 32, Warszawa

Na wystawie zaprezentowano prace z archiwów Marii Chrzęszczowej, Zofii Chomętowskiej, Janusza Bąkowskiego, Marka Piaseckiego, Tadeusza Sumińskiego i Wojciecha Zamecznika.

Letnisko. Linia otwocka w latach 20. i 30. XX wieku, wystawa plenerowa na skwerze

ks. Jana Twardowskiego przy Krakowskim Przedmieściu, 3.08 - 24.08.2021 roku

Kurorka: Agnieszka Kowalska

Organizator: Dom Spotkań z Historią

Na wystawie zostały pokazane prace Zofii Chomętowskiej.

Publikacje:

Książka o historii polskich zakładów fotooptycznych, Mariusz Jedynak (fotografie Tadeusza Sumińskiego)

Wszyscy jesteśmy fotografami, Fundacja Powiększenie, zdjęcia Andrzeja Georgiewa

Książka *Maria i Kazimierz Piechotkowie – wspomnienia architektów*, zdjęcia Marii Chrzęszczowej, Dom Spotkań z Historią

Książka Doroty Jareckiej *Surrealizm, realizm, marksizm. Sztuka i lewica komunistyczna 1954-1948*, Instytut Badań Literackich PAN, 19 fotografii Zbigniewa Dłubaka

Książka Beaty Gawryluk *Ilustratorzy, ilustratorki. Motylki z okładki i smoki bez wąsów*, Wydawnictwo Marginesy (fotografia Wojciecha Zamecznika)

Książka *Kościół i klasztor*, Międzynarodowe Centrum Kultury, fotografie Zofii Chomętowskiej

Une histoire mondiale des femmes photographes, Textuel, fotografie Zofii Chomętowskiej

Inne wydarzenia

Film Zofii Chomętowskiej, Wydarzenia Home Movie Day, Instytucja Filmowa „Silesia-Film”

Fundacją OKONAKINO, Pokaz filmu *Ja kinuję*

Projekcja filmu *Ja kinuję*, Kino Pomorzanin

Rzecz polska: Plakat Zamecznika i Polska Szkoła Plakatu, TVP Kultura, odcinek poświęcony historii plakatu z 1965 roku dla Warszawskiej Jesieni

Udział w targach Artbibuła, listopad 2021

Ponadto fundacja udzieliła bezpłatnych licencji do kilku prac doktorskich i magisterskich i innych prac badawczych.

8. Staże i praktyki

W roku 2021 fundacja współpracowała z 3 stażystkami_tami, którzy zajmowali się pracą w archiwum, przepakowywaniem materiałów i ich opisywaniem, a także pracą przy wydarzeniach organizowanych w galerii.

**DODATKOWE INFORMACJE I OBJAŚNIENIA DO SPRAWOZDANIA
FINANSOWEGO FUNDACJI ARCHEOLOGIA FOTOGRAFII
KRS 0000309779, NIP 118-196-36-58, REGON 141511240.**

1. Dodatkowe informacje i objaśnienia do bilansu

1.1. Zmiany wartości środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz zmiany umorzenia

Wartość brutto

L p	Określenie grupy składników majątku trwałego	Stan na 01.01.2021	Zwiększenia (zakup)	Zmniejszenia (sprzedaż lub likwidacja)	Stan na 31.12.2021
1	2	3	4	5	6
1	Wartości niematerialne i prawne	0	0	0	0
2	Środki trwałe	67.431,16	0		67.431,16
	Razem	67.431,16	0	0	67.431,16

Umorzenia

Stan na pocz. roku obrot.	Amortyzacja za 2021 r.	Zwiększenia	Zmniejszenia	Stan na 31.12.2021	Stan na 01.01.2021 netto	Stan na 31.12.2021 netto
7	8	9	10	11	12	13
0	0	0	0	0	0	0
54.030,73	8.614,58	0	0	62.645,31	13.400,43	4.785,85
54.030,73	8.614,58	0	0	62.645,31	13.400,43	4.785,85

1.5. Struktura własności funduszu własnego

Fundusz własny składa się z funduszu statutowego, który tworzony jest zgodnie z przepisami prawa oraz z wyniku finansowego

Rodzaj funduszu	Stan na 01.01.2021	Zwiększenia	Zmniejszenia	Stan na 31.12.2021
1. Fundusz statutowy	174.867,32	23.620,66	0	198.487,98
3. Wynik finansowy netto	23.620,66	0	21.555,15	2.065,51

1.6. Propozycje co do sposobu przeksięgowania zysku za rok 2021:

Dodatni wynik finansowy z działalności statutowej za 2021 rok w wys. 2.065,51,zł. zostanie w następnym roku obrotowym przeksięgowany na fundusz statutowy.

2. Dodatkowe informacje i objaśnienia do rachunku zysków i strat

2.1. Przychody Fundacji Archeologia Fotografii

Na przychody statutowe Fundacji składają się: dotacje, darowizny oraz przychody z działalności statutowej w postaci prowadzenia warsztatów na zlecenie, sprzedaży książek, sprzedaży reprintów, digitalizacji na zlecenie od osób prywatnych bądź stowarzyszeń

Przychody ogółem wyniosły:

588.582,06 zł.

w tym:

- Dotacje 507.912,00 zł
- Zwroty z niewykorzystanych dotacji -258,32zł.
- Przychody działalności statutowej 80.926,42 zł.

[Handwritten signatures]

Struktura przychodów z działalności statutowej

Wyszczególnienie	Źródło	Kwota w zł
Dotacje	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego - Um. Nr 06901/19/FPK/DWIM	151.816,00
	Urząd m.st. Warszawy Um. Nr KU/398/19-22	275.600,00
	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego - Um. Nr 006823/19/FPK/ZNGS	80.496,00
Zwroty niewykorzystane		-258,32
Działalność statutowa	Prowadzenie warsztatów na zlecenie, sprzedaż książek, sprzedaż reprintów, digitalizacja na zlecenie osób prywatnych i stowarzyszeń	80.926,42
Razem		588.580,10

2.2. Koszty Fundacji Archeologia Fotografii

W roku 2021 Fundacja poniosła koszty związane z realizacją celów statutowych.

Koszty ogółem wyniosły:

586.514,59

W tym koszty realizacji projektów

502.876,00

- Trzyletni program kulturalny Społecznego Centrum Fotografii Chłodna 20

270.600,00

- Wirtualne muzeum fotografii – opracowanie i udostępnianie archiwów polskich fotografów, etap II

151.816,00

- Wirtualne muzeum fotografii – opracowanie i udostępnianie archiwów polskich fotografów, etap IV

80.460,00

2.3. Przeciętne zatrudnienie w jednostce

Fundacja zatrudniała w 2020r. 6 pracowników na etacie., w tym 1 osoba na urlopie macierzyńskim.

2.5. Wynagrodzenie (łącznie z wynagrodzeniem z zysku) członków zarządu i rady nadzorczej

Członkowie Zarządu nie pobierali wynagrodzenia.

Sporządzono: dn. 02.06.2022 r.

BIURO PODATKOWO-RACHUNKOWE

„eLJot” Sp. z o.o.
mgr Liliana Nitka

Marta Przybyło - Ibadullajev

PREZESKA

Ewa Jadacka

WICEPREZESKA